

De duur van bescherming

Van alles en nog wat is beschermd door een recht van intellectuele eigendom. Maar hoe lang duurt die bescherming eigenlijk? Soms kort, soms lang. Ieder intellectueel eigendomsrecht heeft een eigen beschermingsduur.

Tekst: Marcoline van der Dussen

De belangrijkste intellectuele eigendomsrechten, het merkenrecht, het modellenrecht, het octrooirecht, het handelsnaamrecht en het auteursrecht bieden allemaal bescherming tegen ongeautoriseerde navolging. Maar ieder recht heeft zijn eigen beschermingsregime en een specifieke beschermingsduur.

Het merkenrecht

Alle tekens die de waren en diensten van een onderneming kunnen onderscheiden kunnen merken zijn (woorden, beelden, letters, cijfers, een combinatie van cijfers en letters, kleuren et cetera). Merken kunnen in de landen waarvoor de merken zijn geregistreerd in principe eeuwigdurende bescherming genieten. Een Beneluxmerk, Europees Merk (binnenkort Uniemark geheten) en Internationaal Merk (merk voor de landen die bij depot aangewezen zijn als landen waarvoor bescherming wordt gezocht) wordt ingeschreven in het betreffende merkenregister voor 10 jaar. Maar na die 10 jaar kan de inschrijvingsduur - tegen betaling van de vernieuwingstaks - (steeds weer) voor 10 jaar worden verlengd. Als dus maar tijdig om verlenging wordt gevraagd en voor de verlenging wordt betaald blijft de bescherming zo lang als men wil bestaan.

Het modellenrecht

Een model heeft betrekking op de verschijningsvorm van een voortbrengsel (of een deel daarvan). Een Benelux Model, Europees Model en Internationaal Model (model voor de landen die bij depot aangewezen zijn als landen waarvoor bescher-

ming wordt verzocht) dat in de betreffende registers is ingeschreven wordt gedurende 5 jaar - met ingang van de datum van indiening van de aanvraag - beschermd. Op verzoek van de houder kan de inschrijving - steeds tegen betaling van de vernieuwingstaks - 4 x met 5 jaar worden verlengd. De maximale bescherming voor een model is dus 25 jaar, te rekenen vanaf de datum van indiening van de aanvraag.

Het octrooirecht

Het octrooirecht is er voor technische uitvindingen.

Octrooien hebben (in de EU-landen) een beschermingsduur van 20 jaar (te rekenen vanaf de dag van de aanvraag). Bij de maatschappelijk gezien zeer belangrijke geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen, producten waarvan de ontwikkeling niet moet worden afgeremd, maar juist gestimuleerd, heeft de wetgever gekozen voor een aanvullend beschermingsregime. Voor geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen is een langere beschermingsduur vaak noodzakelijk om de over het algemeen zeer hoge R&D-kosten terug te kunnen verdienen. Aangezien de beschermingsstermijn van 20 jaar van een (pas na onderzoek verleend) octrooi al gaat lopen bij de aanvraag en het gehele verleningsproces van een octrooi meestal jaren in beslag neemt is de tijd die resteert om het (uiteindelijk verleende) octrooi te gelde te maken over het algemeen beperkt. Voor een geneesmiddel en gewasbeschermingsmiddel is het dan ook mogelijk om een zogenaamd aanvullend beschermingscertificaat (ABC) aan te vragen voor maximaal 5 jaar.

Het handelsnaamrecht

Een handelsnaam is de naam waaronder een onderneming wordt gedreven. Het handelsnaamrecht biedt bescherming tegen verwarring tussen ondernemingen. De Handelsnaamwet kent geen specifieke bepaling over de duur van het handelsnaamrecht. Het recht ontstaat door het gaan gebruiken van de handelsnaam en duurt zolang de naam bekendheid geniet bij het

publiek. Bij bekende oude handelsnamen, waarvan het gebruik inmiddels gestaakt is, kan het handelsnaamrecht nog lang kan nawerken.

Het auteursrecht

Het auteursrecht heeft de langste beschermingsduur. Allerlei soorten oorspronkelijke werken (werken die een eigen intellectuele schepping van de auteur zijn) zijn beschermd door het auteursrecht (lampen, meubelen, kleding, huishoudelijke artikelen et cetera.). Auteursrechten ontstaan van rechtswege door het maken van een werk dat voor auteursrechtelijk bescherming in aanmerking komt. Bij een natuurlijk persoon eindigt het auteursrecht pas 70 jaar na de 1e januari volgend op het jaar waarin de maker is overleden. Bij een rechtspersoon geldt de bescherming tot 70 jaar na de 1e januari volgend op het jaar waarin het werk voor het eerst geopenbaard is. «

Copyright

M.w. Mr. M.C.H.I. van der Dussen is advocaat en partner bij CMS Derks Star Busmann N.V. te Utrecht, sectie Intellectuele Eigendom Technologie, Media & Telecommunicatie. E-mail: marcoline.vanderdussen@cms-dsb.com.